

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE.

Člani „Zadružne zveze“ dobivajo list brezplačno.
Cena listu za nečlane po štiri krone na leto; za pol leta dve kroni;
za četr let eno krono; za člane zvezinih zadrug po tri krone na leto.
Posamezne številke 20 vin.

Sklep urejevanja 5. in 20. vsakega meseca. — Rokopisi se ne
vračajo. — Cene inseratov po 20 h od enostopne petit - vrste, za
večkratno insercijo po dogovoru.

Telefon števil. 216.

V Ljubljani, 10. februvarja 1906.

C. Kr. poštne hran. št. 64,846
Kr. ogrske „ „ „ 15,648

Vsebina: Zadruga: Vsem zadrugam! Menica in kmet Denarni promet Prometi in bilance. Občni zbori. Listnica uredništva.

Gospodarsko berilo: Ženske in krave. Vpreganje krav in mlečna množina. Bradavice pri domači živini. Kako se ima ravnati s kožo zverine. Vinski pridelek v Franciji leta 1905. Brezobrestna posojila za kranjske vinogradnike. Male vesti. Inserati.

ZADRUGA.

Vsem zadrugam!

(Konec.)

Različni strokovnjaki nas že grdo gledajo, ker še nismo zaključili blagajniškega dnevnika; morda je že spet kateri pomočil svoje peresce, da nas s črnim ošteje, češ, da se ne poboljšamo.

Sicer pa celo nič več ne nasprotujemo, saj smo izračunali in vpisali različne obresti — zaključimo toraj blagajniški dnevnik.

Na podlagi „Razdelnika“, ali pri novem knjigovodstvu (velikega) „Blagajniškega dnevnika“, izpolnimo v od zveze poslani tiskovini „Računski zaključek“ oddelek „Denarni promet“.

Na to sestavimo na podlagi prometa in eventualne bilance za leto 1904 bilanco (stanje) za pretečeno leto, ter se je pri tem ozirati na tozadevna določila pravil.

Med aktiva je vzeti vse tiste svote, koje ima zadruga tirjati, pa vrednostne stvari, koje se pri zadruzi nahajajo, — tako n. pr. posojila, pri „Zadružni zvezi“ na tekoči račun ali še morda drugod naložen denar, obresti od tega, zastale in zamudne obresti od posojil, delež pri jednom ali drugem zavodu, inventar, vrednost neporabljenih tiskovin, vrednost zemljišč itd. ter konečno gotovina.

Med pasiva pa je vpoštovati vse dolgove, koje je posojilnica imela 31. decembra 1905 n. pr. deleže članov, hranilne vloge s kapitalizovanimi obrestmi vred, dolg na tekoči račun pri „Zvezi“, za prihodnje leto predplačane obresti od posojil, eventualni dolg na inventarju, tiskovinah, najemnini, zemljiščih itd. Poleg

tega pa je postaviti v pasiva tudi rezervni zaklad z morebitnimi obrestmi.

Ko je to urejeno, odšteti je pasiva od aktiv, na kar se pokaže čisti dobiček eventualno nasprotno izguba. Ako se je pokazal dobiček, je isti vpisati med pasiva, ako se pokaže izguba t. j. ako presežajo pasiva aktiva, je vpisati med aktiva.

Ko sta ta dva računa končana, je iz obeh teh dveh in iz morebitne prejšne bilance sestaviti „Račun zgube in dobička“.

Dotični, ki sestavlja račun, mora natančno preiskati denarni promet in bilanco, da vidi, kaj je v prvem ali drugem za leto, za katero se dela račun, dobiček ali izguba.

Pod dobiček spadajo n. pr. prejete obresti od dolžnikov, zastale in zamudne obresti od posojil, pri „Zvezi“ narastle obresti tekočega računa — ali še morda kje drugod — naloženega denarja (pri teh seveda samo iste, ki so v letu, za katero se dela račun, narastle) prispevki k upravnim stroškom, pristojbine, zadruzi plačana ali še dolžna najemnina itd. Nasprotno pa je izguba vse to, kar se je v istem letu za računsko leto samo izdalo ali napravilo dolga, tako n. pr.: Za prihodnje leto predplačane obresti, upravni stroški, najemnina zadruge (že plačana ali še dolžna), plačane ali še dolžne obresti tekočega računa pri „Zvezi“ ali obresti še morda drugod prejetih izposojil, davki, neposredne pristojbine, odpis pri nepremičninah in premičninah „obresti rezervnega zaklada“ itd.

Ako je račun pravilno sestavljen, mora se pokazati pri „bilanci“ in pri „računu zgube in dobička“ jednaki dobiček a izguba ter je v slučaju dobička

istega vpisati med izgubo, v slučaju izgube pa isto med dobiček.

Ko je račun tako sestavljen, je istega primerjati z izpiski iz hranilne, posojilne in deležne knjige, eventualno, ako ima posojilnica naložen denar ali izposojila, tudi s temi in se morajo vse točke v bilanci natančno vjemati z onimi v izpiskih. Ako se to ne vjema, je račun nepravilen.

B. Nedenarne zadruge.

Nedenarnim zadrugam ni treba računati obresti od hranilnih vlog, posojil in delati izvlečkov — a imajo drugo važno delo — ki se mora izvršiti z največjo natančnostjo in pazljivostjo, posebno pa še pri onih zadrugah, ki imajo prodajalne, kleti, skladišča itd.

To delo je inventura.

Trgovski zakon predpisuje, da se naj inventura zvrši vsako leto in se morajo vpostaviti vse reči s isto vrednostjo, ki je ob času inventure res imajo.

Ko je inventura končana je sestava računskega zaključka lahka.

Na podlagi blagajniškega dnevnika napravi se najprej „Denarni promet“, ki naj obsega vse denarne prejeme in izdatke v l. 1905.

V olajšavo davčnim uradom naj se upravni stroški in davki navedejo razdeljeno po kakovosti, kakor je v poslani tiskovini razvidno.

Na to je sestaviti na podlagi denarnega prometa, morebitne bilance za l. 1904. in inventure bilanco, pri čem se morajo vpoštevati tozadevna določila pravil.

Med aktiva je vpoštevati vse iste vsote, koje ima zadruga tirjati, ali pa vrednostne stvari, koje se pri zadrugi nahajajo, tako na primer blago, zaloge, izdelki, inventar, naloženi denar, obresti od tega, vrednost neporabljenih tiskovin, vrednost zemljišč, delež pri jednom ali drugem zavodu itd. ter konečno gotovina.

Med pasiva pa je vpoštevati vse dolgove, koje je zadruga imela 31. decembra 1905, brez ozira na zapalost, (strogo se naj pazi, da se ne spregleda kak dolg), izposojila, dolžne obresti od izposojil, deleže, eventualni dolg na inventarju, tiskovinah, najemnini, zemljiščih itd. Poleg tega pa je postaviti v pasivi tudi rezervni zaklad z eventualnimi obrestmi.

Ko je to urejeno, odšteti je pasiva od aktiv, na kar se pokaže čisti dobiček, eventualno nasprotno izguba. Ako se je pokazal dobiček, je isti vpisati med pasiva, ako se pokaže izguba t. j. ako presegajo pasiva aktiva, je vpisati med aktiva.

Dotični, ki sestavlja račun, mora natančno preiskati denarni promet in bilanco, da vidi, kaj je v prvem ali drugem za leto, za katero se dela račun, dobiček ali izguba.

V dobiček spadajo n. pr. obresti od naloženega denarja (pri teh seveda samo iste, ki so v letu, za katero se dela račun, narastle, ne pa vse, ki so v

bilanci izkazane), pristopnine, zadrugi plačana ali še dolžna najemnina itd.

V dobiček spada pa posebno „Kosmati dobiček pri blagu“ — ki se zaračuna sledeče: Najprej se seštejejo sledeče postavke:

a) Z bilance za l. 1904	
Dolg na blagu zadružnikom	K
„ „ „ nezadružnikom	„
b) Z „Denarnega prometa“ za l. 1905	
Prejemki za blago	„
c) Z bilance za l. 1905.	
Vrednost blaga	„
Terjatve na blagu pri zadružnikih	„
„ „ „ „ nezadružn.	„
	skupaj K

Od te svote se odšteje svota, ki jo dobimo, če seštejemo:

a) Z bilance za l. 1904	
Vrednost blaga	K
Terjatve na blagu pri zadružnikih	„
„ „ „ „ nezadružn.	„
b) Z „Denarnega prometa“ za l. 1905.	
Izdatki za blago	„
c) Z bilance za l. 1905.	
Dolg na blagu zadružnikom	„
„ „ „ nezadružnikom	„
	skupaj K

Kosmati dobiček K

Nasprotno pa je izguba vse to, kar se je v tistem letu za računsko leto samo izdalo ali napravilo dolga, takó na pr.: Voznina, užitnina, upravni stroški, najemnina (že plačana ali še dolžna), plačane in dolžne obresti od izposojil, davki, neposredne pristojbine, odpis pri premičnem in nepremičnem inventarju, obresti rezervnega zaklada itd.

Ako je račun pravilno sestavljen, mora se pokazati pri „bilanci“ in pri „računu izgube in dobička“ jednaki dobiček ali izguba ter je v slučaju dobička istega upisati med izgubo, v slučaju izgube pa isto med dobiček.

Ako se to ne vjema, je račun nepravilen.

Kakor hitro je zadruga sestavila „Računski zaključek“, pošlje naj nam ga z izpiski in drugimi prilogami vred v pregled in morebiti potrebno popravo, ker hočemo, da so računski zaključki naših zadrug v vsakem oziru pravilni.

Takrat se nam ob enem naroči, da preskrbimo do občnega zbora natis računskih zaključkov. Računske zaključke tiska „Zadružna tiskarna“ — in preskrbimo korekturo mi sami.

Občni zbor.

Računski zaključek je sestavljen. Pregledala ga je „Zveza“, nadzorstvo, tudi je že natisnjen in ga imajo zadrugarji morda celo že v rokah.

A s tem računski zaključek nikakor ni odobren, predložiti se mora še občnemu zboru.

Občni zbor je najvišja inštanca zadruga in njemu so pridržane najvažnejše odredbe, saj voli načelstvo in nadzorstvo, odobruje računске zaključke in sploh poslovanje, premeni pravila itd.

Pri občnih zborih se nudi vsakemu članu prilika, da poizve o delovanju in stanju zadruga, da pove tudi svoje mnenje in stavi dobre predloge.

Pri občnih zborih naj se oglasijo člani, ki niso zadovoljni s poslovanjem zadruga, tu bo njihova beseda več koristila, kakor zahrbtno zabavljanje.

Občnih zborov naj bi se vdeležili vsi zadrugarji, in je dolžnost načelstev, da za to skrbijo, — ker to pač ni lepo, če se zberejo samo le člani načelstva, pa je občni zbor gotov.

Vsakega člana pa ne mika suhoparen dnevni red na občni zbor.

Priporočamo toraj, da se na občnih zborih naj tudi predava o združništvu sploh ali pa o predmetih, ki so z istim v zvezi in ki morejo zadrugarje zanimati.

Na tak način postanejo naj občni zbori ob enem gospodarski shodi.

Seveda bo kdo ugovarjal, da ni dobiti osebe, ki bi predavala.

No, — „Zveza“ rade volje pošlje govornika, samo da se ji pravočasno sporoči želja.

Ker se pa zna prigraditi, da bi vendar ne mogli poslati govornika, bo treba, da predava kateri član načelstva ali kak drug domačin.

Da taka predavanja omogočimo, priobčili smo za vzorec nekaj predavanj.

Pri vseh zadrugah se mora vršiti občni zbor vsaj v prvi polovici leta, oziroma je skrajni čas v pravih določen.

Običajne točke dnevnega reda na občnih zborih so:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.

2. Poročilo načelstva.

Poročilo načelstva naj bo jasno in pregledno.

3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1905. Pri tej točki poroča po določilu § 24. 3. odstavek — združnega zakona, nadzorstvo, ki je moralo vse račune in docela tudi računski zaključek pregledati.

4. Volitev načelstva.

5. Volitev nadzorstva.

Pri obeh volitvah so merodajna določila pravil.

6. Prememba pravil.

Če namerava katera zadruga svoja pravila v tej ali onej točki spremeniti, pač naj nameravano premembo prej nam naznani, da presodimo, je li dopustna in umestna ali ne.

Tu pozivamo zadruga, ki imajo za razglase občnih zborov — in za druge razglase — v pravih še

zmirom določene različne druge, posebno politične liste, da spremenijo letos dotično določilo v toliko, da doočijo za razglase „Narodni gospodar“, ker zahteva kakor smo rekli že v prvi številki, to njih lastna korist in pa tudi združna disciplina.

7. Poročilo o izvršeni reviziji.

Vse zadruga, pri kojih se je že izvršila revizija na podlagi revizijskega zakona, morajo postaviti na dnevni red občnega zbora to točko.

Revizijski zakon veleva v § 8. da se mora pri tem prečitati dobesedno revizijsko poročilo, ki ga dobe zadruga od nas in s kojim jim določimo tudi prepis revizijskega zapisnika s zahtevo, da se tudi prečita.

Pojasnila o izidu revizije daje nadzorstvo in če tega ni, načelstvo.

To so glavne točke dnevnega reda — pridene se navadno še točko „Slučajnosti“ in pri tej točki naj bo predavanje.

O občnem zboru sestavi se zapisnik — in naj služi zadrugam kot vzorec tiskovina, ki smo jim jo priposlali.

Po občnem zboru.

Občni zbor se je vršil, je odobril računski zaključek, izvolil nove ali pa nekaj ali vse dosedanje člane načelstva in morda premenil celo pravila.

Zadruga mora napraviti vsled tega različne vloge in sicer:

1. Na trgovsko (deželno-okrožno) sodišče naznani takoj novoizvoljene člane načelstva, in smo poslali vsem zadrugam za tako vlogo tiskovine.

Podpisi novoizvoljenih članov načelstva se morajo legalizirati pri sodniji ali notarju in se to zgodi na vlogi sami.

Če so bili novoizvoljeni člani načelstva že prej kedaj v načelstvu in je dobila trgovska sodnija že takrat njih legalizirane podpise, v smislu ministerske odredbe z dne 23. maja 1895. (drž. zak. št. 74) ni treba podpisov spet legalizirati, na vlogi sami i. s. vsak pri svojem imenu, v tekstu — pa seveda podpišejo in se v vlogi navede, da se nahajajo legalizirani podpisi že pri trgovski sodniji.

Vlogi se priloži prepis zapisnika o občnem zboru in naj služi za ta prepis zadrugam tiskovina, ki smo jo poslali; ker mora biti prepis zapisnika potrjen, je na poslani tiskovini dotična klavzula natisnjena in jo naj načelstvo pravilno podpiše.

Ta vloga se kolekuje z 2 K — in prepis zapisnika s 30 h.

V istej vlogi se naznani tudi morebitna prememba pravil.

Ako se v načelstvu ni nič spremenilo — pač pa so se premenila pravila, se to v tej vlogi navede.

Če se pa niti v načelstvu niti v pravih ni nič spremenilo, priporočamo vsem zadrugam, da nazna-

nijo to trgovskim sodiščem na tiskovini, ki smo jo priložili.

Ta naš nasvet je utemeljen v odločbi z dne 29. oktobra 1884 št. 12153 (Adler-Clemens 1176), ki pravi, da se izvolitev dosedanjih članov načelstva vzame samo na znanje — a se ne vpiše v združni register — in se, kakor dostavlja odredba z dne 30. junija 1886 št. 7836 (Adler-Clemens 1292) tudi ne razglasi.

Ta vloga se kolekuje z 1 K.

2. Na c. kr. okrajno glavarstvo nekolekovano vlogo v smislu § 35 — 2. odstavek združnega zakona (tiskovino smo poslali) s kojo se predloži 2 izvoda odobrenega računskega zaključka; to se mora zgoditi nardalje v 8 dneh po občnem zboru. Ako so se pravila spremenila, se mora to spet prijaviti okrajnemu glavarstvu — v kar služi ista tiskovina — in se mora to zgoditi nardalje v 8 dneh po registraciji premembe.

3. Nam pa se pošlje prepis zapisnika o občnem zboru in pa 2 izvoda računskega zaključka.

Računski zaključek s premembami v številu članov in deležev vred mora načelstvo vsaj v prvih šestih mesecih razglasiti; naše zadruga razglašajo to v „Narodnem Gospodarju“.

Pristojbine in davki.

I. Neposredne pristojbine.

Te pristojbine morajo plačati vse zadruga — posojilnice, kmetijske in mlekarke zadruga itd. itd. — ustanovljene na podlagi združnega zakona z dne 9. aprila 1873 d. z. št. 70 i. s. zahteva zakon, da se plačajo dvakrat na leto i. s. v prvih 14. dneh januarja in julija.

Vendar je finančno ministerstvo z ukazom z dne 29. septembra 1888 št. 30966 privolilo, da se na prošnjo morejo te pristojbine plačati enkrat na leto — i. s. po občnem zboru, vendar pa najdalje do 31. julija vsakega leta.

To ugodnost enkratnega plačevanja imajo vse naše članice.

Pristojbina se plača od v preteklem letu:

1. vplačanih deležev,
2. „ pristopnin,
3. izplačanih deležev,
4. „ obresti od deležev oziroma kakega drugega članom izplačanega dobička.

Pristojbina se odmeri po lestvici I. in se plača pri pristojni davkariji na podlagi izkaza, ki ga napravi zadruga sama.

Tiskovino „Izkaz nepotrebnih pristojbin“ smo doposlali vsem našim zadrugam; na tiskovini je tiskan ministerski odlok, glasom kojega plačujejo naše zadruga neposredne pristojbine v celoletnih obrokih.

Lansko leto smo priobčili v „Narodnem Gospodarju“ obrazec, po kojem se izpolni izkaz neposrednih pristojbin. Če katera zadruga ni popolnoma na jasnem, naj se obrne na zvezo, ki napravi pravilen izkaz.

II. Rentni davek.

Vse posojilnice plačujejo od izplačanih in kapitalizovanih obresti hranilnih vlog rentni davek, ki znaša $1\frac{1}{2}\%$.

Rentni davek bi morale posojilnice 14 dni po poteku vsakega četrletja plačati; zakon pa dopušča, da sme finančni minister dovoliti daljše obroke in smo storili potrebne korake, da bodo vse posojilnice v naši „Zvezi“, rentnino plačevale le enkrat na leto, kakor smo to dosegli že glede neposrednih pristojbin.

Sedaj po zaključku leta 1905 — vendar le morajo vse posojilnice rentnino plačati i. s. one, ki še za l. 1905 niso nič plačale, za celo l. 1905 t. j. od vseh v letu 1905 iz plačanih in kapitalizovanih hranilnih obresti — one pa, ki so za I. polletje 1905 že plačale, plačajo sedaj od obresti, ki so je v II. polovici leta 1905 izplačale in pa od koncem leta 1905 kapitaliziranih obresti.

Rentnina se plača pri pristojni davkariji, koji se mora ob enem predložiti 2 izvoda izkaza o rentnini.

Tiskovine za izkaz se dobijo pri davkariji. Kako se tak izpolni, razvidno je v lanskoletnem „Narodnem gospodarju“, kjer smo priobčili uzorec.

Če katera posojilnica glede rentnine ni popolnoma na jasnem, dobi pri „Zvezi“ vsa potrebna pojasnila in navodila.

Eden teh izkazov ostane pri davkariji; na drugem izkazu pa potrdi davkarija prejem rentnine i. s. dvakrat t. j. pod izkazom in pa na desni strani izkaza ali na kuponu.

Ta drugi izkaz — s potrdili — dobi posojilnica nazaj ter odtrga kupon — t. j. uradno potrdilo in ga shrani kot svojo prilogo — ostali del izkaza pa pošlje takoj pristojnemu glavarstvu.

Rentnino, ki jo na ta način posojilnica plača od obresti hranilnih vlog, bi lahko vlagateljem zaračunila — vendar je menda ni slovenske posojilnice, ki bi jo res zaračunila, kar je tudi popolnoma prav.

III. Pridobnina.

Pridobnina je jako neprijazen davek; naraste lahko posebno vsled različnih doklad na velike svote in požre zadrugi največ dobička.

Za zadruga ima davčni zakon glede pridobnine precej olajšav; a kaj čemo, če pa si teh olajšav davčne oblasti navadno ne znajo ali nečejo pravilno tolmačiti, so olajšave toraj samo le na papirju.

Z ozirom na pridobnino delimo zadruga v 3 vrste:

1. Zadruga, ki so pridobnine popolnoma proste:

K tem zadrugam spadajo rajfajzenovke, kmetijske zadruge za skupno nabavo semen, gnojil, plemenske živine, strojev in orodja te drugih gospodarskih potrebščin, potem take zadruge za skupno pridelanje in vnovčenje lastnih pridelkov — n. pr. mlekarske zadruge, vinorejske zadruge itd.

2. Zadruge, ki so pridobnine pogojno proste.

K tem spadajo zadruge, registrovane v smislu zakona z dne 9. aprila 1873 drž. zak. št. 70. — in tudi druge registrovane — i. s.:

Produktivne zadruge, če tudi svoje izdelke nečlanom prodajajo, vendar morajo dela izvrševati člani sami oziroma morajo dajati člani glavne snovi za predelovanje — a je za izjemne slučaje dovoljeno nekaj olajšav; sem spadajo seveda tudi take produktivne zadruge, ki svoje izdelke samo le svojim članom prodajajo; — posojilnice (ki niso rajfajzenovke) in kreditna društva, konsumna društva, surovinska društva, če tudi blago od nečlanov nakupujejo; skladiščna in prodajalna društva, če tudi izdelke svojih članov na nečlane prodajajo; stavbinske, stanovanjske zadruge itd.

Vse navedene zadruge pa morajo temeljiti na načelu samopomoči in morajo omejiti svoje poslovanje po pravilih in dejanski na svoje lastne člane, koji zadnji zahtevi pa je zadoščeno, če n. pr. posojilnice samo le članom posojila dajejo, konsumne zadruge samo le članom prodajejo, skladiščne zadruge samo le izdelke svojih članov oddajajo itd.

Če pri takih zadrugah čisti dobiček, zračunan po določilih davčnega zakona, ne presega 600 K — so zadruge pridobninskega davka popolnoma proste; če pa presega čisti dobiček 600 K — se obdači od prvega tisočaka (— gl. —) ena tretjina in od nadaljne svote ena polovica — i. s. se odmeri, če tako dobljeni znesek ne presega K 1200 — 8,5% sicer pa 10% — kot pridobninski davek.

3. Zadruge, ki morajo pridobnino brez vseh olajšav plačevati. Sem spadajo vse tiste zadruge, ki smo je navedli pri pogojno oproščenih zadrugah, če svojega poslovanja ne omejujejo na člane — toraj n. pr. konsumna društva, če nečlanom prodajajo itd. itd.

Napoved za pridobnino.

Zadruge pod 2. in 3. morajo vsako leto v 14 dneh po odobrenju računskega zaključka — nardalje pa vsaj v 6 mesecih po poteku poslovnega leta, — oddati pri davčni oblasti — toraj pri pristojnem okrajnem glavarstvu — napoved za pridobnino.

Davčne oblasti zasledujejo razpise občnih zborov; če zadruga v prej omenjenem roku ne predloži napovedi, dobi od davčne oblasti poziv, da jo predloži in določi davčna oblast v tem pozivu tudi rok za predložitev, ki pa mora trajati najmanj 4 tedne.

Davčna oblast lahko zanikernim zadrugam, ki napovedi ne dpošljejo, nalaga redovne kazni.

Napovedi se priloži v prepisu računski zaključek z bilanco in računom zgube in dobička — pravilnost tega prepisa potrdi zadruga sama; nadalje se priloži prepis zapisnika o občnem zboru, na kojem se je odobril računski zaključek — zadostuje pa tudi izvleček iz zapisnika, a mora obsegati tak izvleček vse točke, ki se nanašajo na računski zaključek, porabo ali razdelitev čistega dobička, dovolitev nagrad in druga premoženjska določila — izpustijo se pa lahko točke o volitvah, premembi pravil, revizijskem poročilu itd.

Lansko leto priobčili smo v tem listu vzorec za napoved.

Seveda pomaga zveza pri sestavi napovedi in se naj zadruge na njo obračajo.

Zadruge, ki so pridobnine proste — toraj pod št. 1. naštete — ne predlagajo napovedi za pridobnino.

Rado, oziroma redno se pa zgodi, da davčne oblasti od takih zadrug vsejedno napoved zahtevajo.

Pridobnine proste zadruge — toraj posebno rajfajzenove posojilnice itd. — ki prejmejo kak poziv za predložitev napovedi, naj pošljejo samo le izvod svojih pravil in naj opozorijo davčno oblast na ukaz finančnega minist. z dne 23. maja 1898 št. 25421; če bi davčna oblast ne mogla, oziroma ne hotela na podlagi pravil spoznati davčne prostosti, pa more zahtevati popolno napoved.

Ko se pridobnina odmeri, dobijo zadruge plačilni nalog; če se davčna oblast ni ozirala na napoved zadruge, mora navesti v plačilnem nalogu razloge.

Kakor hitro prejme zadruga plačilni nalog, naj ga natančno pregleda, jeli se ni preveč davka predpisalo — da bi se ga premalo predpisalo, se itak ne pripeti — in če je vse v redu, naj pridobnino plača i. s. se to stori v 4 enakih delih dne 1. januarja, 1. aprila, 1. julija in 1. oktobra.

Ako se pridobnina ni pravilno predpisala, predloži zadruga — pri oblasti, ki je davek predpisal — najdalje v 30 dneh — od dneva dostave štetih — dobro utemeljen priziv na deželno finančno ravnateljstvo.

Sicer pa naj zadruge plačilne naloge takoj „Zvezi“ predložijo, ki bo pregledala, če ji je pridobnina prav odmerjena ali ne, — in bo, če treba, napravila pritožbo.

Vse, kar smo napisali, morajo zadruga vpoštevati, toraj jim je novo leto prineslo mnogo dela. To delo so pa naše zadruga vsako leto zmagale, tembolj se nadejamo, da bo letos to delo pri vseh zadrugah — brez izjeme — pravilno in pravočasno zgotovljeno.

Menica in — kmet.

Menica — kaj pa je to?

No — na to vprašanje bi nam mogel marsikdo odgovoriti, saj je že marsikdo imel tekega spaka v rokah, morda že tudi podpisal in ga potem morda ob najneugodnejšem času spet zagledal — zastokal in plačal.

Menica je majhen, neznaten, kolekovan papirček, na njem je zapisan denarni znesek in dan plačila — pod tem pa podpis dolžnika in če je dolžnik za znesek sam preslab — še podpis jednega ali več porokov.

To je menica — spak — ki dobiva pri nas spačeno ime „bekselj“.

Sama na sebi zgleda toraj menica jako nedolžno a je ravno tako nevarna.

Za trgovca, bogatina je menica jako priročno plačilno sredstvo, kojega se lahko poslužuje, ker ve, da bo v menici določeni plačilni dan imel denar pripravljen, saj bi sicer imel precej sitnosti in mnogo stroškov, ker menica se stoži takoj pri okrožnem ali deželnem sodišču in v 14 dneh je vse končano, dolžniku pa prodana hiša in zemlja.

Navadna zadolžnica ni tako nevarna; če se mora stožiti, mine pač par mesecev, predno pride do eksekutivne prodaje.

Kako pa se zgodi, da podpiše kmet včasih menico?

Kmet rabi nujno kak stroj, kravo, vola, konja, — denarja pa ravno nima.

Pa pride v roke kakemu kupčevalcu ali agentu, ki že ve, da denarja ni pri hiši in že od daleč kriči: „Saj ni treba, da zdaj plačate — podpišete mi samo le menico — nobena živa duša nič ne zve in če ob terminu ne morete plačati, pa vam menico podaljšam.“

Kmet kar zastrmi, meneč, da se mu ponuja izvanredna dobrota, ves ginjen podpiše menico ter niti ne opazi, da se mu stroj, krava, vol ali konj zaračuni za 20, 30, 40 ali še več kron dražje.

Dotični barantač menico vtakne v žep, a že drugi dan jo proda, ker rabi denar in ker je noče obdržati, saj je potem ne more podaljšati, če ga kmet še tako lepo prosi.

Kmet je podpisal menico, prejel stroj, kravo, vola ali konja — ter niti slutil ni, kaj je prav za prav menica.

Pa pride dan plačila; denarja ni, saj se je kmet zanašal na obljubljeno podaljšanje — za to sledi menična tožba in takoj ima kmet kakih 40 kron stroškov.

Sedaj, v sili, se pa spomni šele, da je v domači občini ali župniji posojilnica-rajfajzenovka.

Ko bi se spomnil tega takrat, ko je podpisal menico in bi si že takrat pri domači posojilnici sposodil potreben denar, — bi sicer moral imeti poroka — a stroj, kravo, vola ali konja kupil bi z gotovino za 20, 30, 40 in še več kron ceneje in bi si prihranil vse sitnosti in stoške.

Menica pač ni za kmeta, toraj je naj nikdar ne podpiše, ne kot dolžnik, ne kot porok — temveč se naj zadolži — če ravno treba — samo le pri svoji domači posojilnici.

Denarni promet

„Centralne blagajne“ za mesec januar 1906.

Baderna, društ. za šted. i zajm. —1000 (8.) +555.06 (13.) —2000 (23.)
Barban, hran. in pos. —2000 (8.)
Baška, hran. in pos. +3000 (10.) +3000 (14.) +2000 (25.)
Blagovica, hran. in pos. +3000 (9.) +3000 (11.) +2400 (19.)
Bled za blejski kot, hran. in pos. +1000 (4.) —3000 (3.) —2000 (18.) —1500 (29.)
Bloke, hran. in pos. +300 (9.) —4000 (16.)
Boh. Bistrica, hran. in pos. +1000 (4.) —2000 (4.) +1700 (6.) +1400 (25.)
Boljun, hran. in pos. —700 (18.) +1900 (28.)
Borovnica, hran. in pos. +9000 (6.) +2800 (16.) +3500 (23.) +2000 (23.)
Cerklje, hran. in pos. +1000 (4.) +6000 (7.) +5000 (14.) +2000 (22.) +4000 (28.)
Cerknica, hran. in pos. +16.500 (28.) +5500 (29.)
Col, hran. in pos. —2000 (10.) +5000 (20.) —800 (25.) +1200 (27.)
Čatež, hr. in pos. +1600 (5.) —400 (8.) —800 (11.) —1800 (24.)
Čermošnice, hran. in pos. —500 (24.)

- Črni vrh, hran. in pos. +1000 (14.) - 1500 (17.)
 D. M. v Polju, hran. in pos. +550 (15.) +300 (18.)
 Dobropolje, pos. +3000 (21.) +6000 (26.) +2000 (27.)
 Dobrinj, hran. in pos. +1000 (4.)
 Dobrunje, hran. in pos. +1400 (30.)
 Dolsko, hran. in pos. -1000 (8.) +1000 (20.) -300 (24.)
 Domžale, hran. in pos. +3000 (7.) +2000 (25.)
 Draga, hran. in pos. -300 (5.) -700 (18.) -6400 (26.)
 Fara pri Kostelu, hran. in pos. +2000 (4.)
 Frankolovo, hran. in pos. +2000 (14.)
 Gojzd, hran. in pos. -400 (26.)
 Gore, hran. in pos. +1'31 (28.)
 Horjul, hran. in pos. +1800 (2.) +700 (12.) +400 (13.)
 +500 (21.) +800 (29.)
 Hrenovice, hran. in pos. +8000 (25.)
 Idrija, ljud. hran. in pos. -13.000 (23.)
 Ig, hran. in pos. +2000 (4.) +2000 (9.) -1500 (13.)
 Izlake, hran. in pos. +2000 (12.) +8000 (23.)
 Jesenice, hran. in pos. +3300 (13.) +4300 (29.)
 Kamnik, hran. in pos. +5989 86 (4.)
 Kandija, hran. in pos. +10.000 (21.) -7000 (23.)
 Kaštelir, hran. in pos. -1'93 (10.) +200 (28.)
 Kievo, hran. in pos. -5000 (4.)
 Knežak, hran. in pos. +7000 (9.) +1800 (23.) +1700 (30.)
 Komenda, hran. in pos. +870 (6.) +1030 (6.) +2015 (13.)
 -1400 (17.) -1000 (19.) -300 (25.) +1000 (28.)
 Kranjska gora, hran. in pos. +5000 (7.) +3000 (23.)
 Kropa, žreblj. zad. +292'50 (9.) +1058 44 (10.) +2097'38 (7.)
 +29, 149 (7.) +37 (10.) +148'97 (12.) +222'70
 (14.) -3000 (13.) +422'10 (14.) +182'30 (16.)
 -3000 (16.) +24'46 (16.) +457'27, 135'10 (18.)
 +95'90, 245'52 (21.) +87'53 (22.) +97'40 (23.)
 +715, 38'61 (25.) +139'65, 669 62, 1052 50 (27.)
 +69'50, 97'40 (28.) +127'95 (29.) +40'97, 125'44
 (30.)
 Krka, hran. in pos. -5000 (15.)
 Križevci, družt. za šted. i zajm. +6000 (5.) -4000 (18.)
 Laško, hran. in pos. -2000 (10.)
 Leskovec, hran. in pos. +1000 (5.) +800 (7.) +1200 (12.)
 +600 (14.) +2000 (19.) +600 (30.)
 Leskovača, hran. in pos. +1'85 (14.)
 Lindar, hran. in pos. -500 (8.)
 Ljubljana - Vzaj. podp. dr. +10.000 (14.) -25.000 (16.)
 -10.000 (26.) -20.000 (29.)
 Loškipotok na Taboru +3500 (6.) +2000 (28.)
 Lukovica, hran. in pos. +2000 (5.) +658'01 (23.)
 Marenberg, hran. in pos. +4000 (10.) -3000 (13.) +3000 (23.)
 +3000 (30.)
 Medulin, hran. in pos. -2000 (13.)
 Mengeš, hran. in pos. +5500 (9.) +5800 (13.) +3300 (17.)
 Mokronog, pos. +1400 (8.) +800 (8.) +2800 (12.) -1000 (27.)
 Mošnje, hran. in pos. +5500 (5.) +1500 (10.) +2000 (10.)
 Naklo, hran. in pos. +1200 (4.)
 Oprtalj, hran. in pos. -2000 (17.)
 Planina, hran. in pos. +700 (13.) +1000 (30.)
 Polhov Gradec, hran. in pos. +1800 (4.) +2000 (5.) +2300 (12.)
 Poljane, hran. in pos. -25.000 (2.)
 Preddvor, hran. in pos. +132'01 (5.) +800 (6.) +150 (16.)
 +760 (21.) +118 (25.) -236 (28.)
 Preska, hran. in pos. +84 (14.) -420 (15.) +1575 (25.)
 Pulj, hran. in pos. +10.000, 10.000 (28.)
 Punat, hran. in pos. +7600 (14.) +8900 (20.)
 Radeče, hran. in pos., +3100 (14.) +7000 (28.)
 Rab, hran. in pos. +5000 (4.) +5500 (12.) +1600 (12.)
 +2000 (23.)
 Rečica, ljud. hran. in pos. -3000 (8.)
 Ribnica, hran. in pos. -30.000 (27.)
 Rob, hran. in pos. -7000 (2.) +3000 (13.)
 Rogoznica, seoska bl. +1000 (9.) +1000 (14.)
 Rova, hran. in pos. +1500 (13.) +1600 (18.)
 Rovte, hran. in pos. +1000 (4.) +400 (10.) -6000 (11.)
 Selce, hran. in pos. +4000 (7.) +2000 (18.) +2500 (30.)
 Semič, hran. in pos. +1000 (8.) +3500 (14.) +3000 (21.)
 -2000 (24.)
 Senožeče, hran. in pos. +4000 (5.) +450 (9.) +400 (13.)
 Sevnica, hran. in pos. -12.000 (13.)
 Slovenji Gradec, hran. in pos. +2400 (6.)
 Smlednik, hran. in pos. +557 (10.) +443 (28.)
 Sorica, hran. in pos. +1500 (10.) -1000 (16.) -1000 (27.)
 Srednjavas, hran. in pos. -4600 (22.)
 Staraloka, hran. in pos. +7000 (7.) 2000 (12.) -1500 (13.)
 Stari grad, hran. in pos. +12.000 (10.) +5000 (25.)
 Stari trg, hran. in pos. +13.000 (18.) -4000 (22.)
 Struge, hran. in pos. +2000 (14.) +1000 (21.) +1400 (29.)
 Sv. Ema, pos. in hran. dr. -200 (12.) -2500 (22.) -300 (27.)
 Sv. Ivan, hran. in pos. -8600 (4.) +3000 (12.) +4000 (14.)
 -4300 (17.)
 Sv. Jakob ob Savi, hran. in pos. +1600 (4.) +500 (11.)
 Sv. Križ pri Litiji, hran. in pos. +250 (4.) +1500 (6.) +5000
 (13.) +2000 (20.) +1000 (27.) -2000 (27.)
 Sv. Jurij ob j. ž., hr. in pos. -500 (12.)
 Sv. Jurij pod Kumom, hr. in p. +800 (7.) -400 (24.)
 Sv. Jurij pri Kranju, hran. in pos. +8000 (12.) +1000 (19.)
 +500 (21.) +2500 (26.) +1000 (29.)
 Sv. Kunigunda, hran. in pos. +3000 (18.) +700 (30.)
 Sv. Lenart, hran. in pos. +1000 (4.) -15000 (11.) -5000 (23.)
 Šebrelje, hran. in pos. -800 (2.) +2500 (13.)
 Škocijan, hran. in pos. -3000 (7.) -2500 (22.)
 Škofjaloka, hran. in pos. +2000 (4.) +3000 (19.)
 Šmarije, hran. in pos. +1000 (8.) -2000 (10.) +2500 (20.)
 +4000 (30.)
 Šmartno pri Litiji, hran. in pos. +1000 (6.) +1000 (7.)
 +2000 (10.) +2000 (14.) +1500 (20.)
 Šturije, hran. in pos. +2000 (20.) +1800 (21.)
 Šmartno pri Kranju, hran. in pos. +13280 (11.) +1000 (14.)
 +4400 (19.) +2900 (21.) +1200 (27.) +2700 (31.)
 +1970'36 (1. 2.)
 Štokovci, družtvo za šted. i zajm. -3000 (12.)
 Št. Ilj pod Turjakom, pos. -1000 (8.) -1000 (16.) +1000 (26.)
 Št. Janž, hran. in pos. +520 (8.) +900 (9.) +600 (12.) +460
 (19.) +1650 (27.)
 Št. Peter, hran. in pos. +4850 (6.) +4080 (14.) +2070 (20.)
 Št. Rupert, hran. in pos. +6000 (7.) +2000 (13.)
 Št. Vid pri Zatičini, hran. in pos. +7000 (11.) +3000 (16.)
 +5000 (17.) +2000 (23.)
 Tomišelj, hran. in pos. +2000 (31.)
 Toplice, hran. in pos. +3000 (8.)
 Trebelno, hran. in pos. +2000 (16.) +500 (18.)
 Trnovo, hran. in pos. -4000 (13.) +3000 (14.) +6000 (14.)
 Tržič, hran. in pos. +2000 (6.) -2000 (11.) -1000 (16.)
 Tržišče, hran. in pos. +1000 (8.) +2000 (12.) +1000 (21.)
 Velike Lašče, hran. in pos. -2000 (2.) +2600 (13.) +12.000
 (19.) +7700 (27.)
 Vipava, hran. in pos. +2000 (4.) -3000 (8.) +6000 (7.)
 -3000 (9.) -30.000 (10.) -4000 (11.) -4000 (11.)
 Videm, hran. in pos. +3000 (8.) -500 (16.)

Višnja gora, hran. in pos. +1000 (4.) +3800 (4.) +6246.24
(6.) +1500 (8.) +1500 (8.)
Vodice, hran. in pos. +3000 (6.) +1000 (6.) +1500 (13.)
+3500 (20.) +600 (27.)
Vrhnika, hran. in pos. +6000 (4.) -5000 (8.) +5000 (18.)
+4000 (28.) +5000 (30.)
Vrbnik, hran. in pos. +400 (5.)
Zagradec, hran. in pos. +2000 (8.) +500 (20.) +2000 (23.)
+1000 (27.)
Zagorje ob Savi, hran. in pos. +2000 (10.) -2000 (24.)
Zg. Besnica, hran. in pos. -1300 (5.) +1700 (12.) -2100 (25.)
Zg. Tuhinj, hran. in pos. +5000 (6.) +1000 (13.)
Žiri, hran. in pos. +2000 (4.) +2000 (16.)
Žminj, hran. in pos. +4000 (4.)
Žužemberk, hran. in pos. +4000 (8.) +4000 (22.)

VABILO

na

IX. REDNI OBČNI ZBOR

Kmetijskega društva v Horjulu,
registrovane zadruga z omejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 25. februarja 1906 ob 8. uri
zjutraj v lastni hiši v Horjulu št. 94.

Dnevni red:

- 1.) Poročilo načelstva o društvenem poslovanju.
- 2.) Odobritev računa za leto 1905.
- 3.) Dopolnilna volitev 5 članov načelstva.
- 4.) Volitev 5 članov nadzorstva.
- 5.) Volitev 5 članov razsodišča.
- 6.) Volitev društvenega načelnika.
- 7.) Poročilo o izvršeni reviziji.
- 8.) Slučajnosti.

NB. Pri nezadostni udeležbi članov se bode vršil pol
ure kasneje na istem kraju in z istim dnevnim redom drugi
občni zbor ne glede na število navzočih članov.

K obilni vdeležbi vabi Načelstvo.

VABILO

na

III. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Loškempotoku

registrovane zadruga z neomejeno zavezo,

kateri se bode vršil v nedeljo dne 4. marca 1906 ob 3. uri
popoldan v uradnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1905.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Čitanje poročila o izvršeni reviziji po „Zadružni
zvezi“.
7. Slučajnosti. Načelstvo.

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Višnjigori,

registrovane zadruga z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 4. marca 1906 ob 3. uri po-
poludne v kaplaniji.

Dnevni red:

- 1.) Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem
zboru.
- 2.) Poročilo načelstva.
- 3.) Potrjenje računskega zaključka za leto 1905.
- 4.) Volitev načelstva.
- 5.) Volitev nadzorstva.
- 6.) Čitanje poročila o izvršeni reviziji po „Zadr. zvezi“.
- 7.) Prememba pravil.
- 8.) Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi Načelstvo.

Ako bi ne došlo ob določenem času zadostno število
društvenikov, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in z
istim dnevnim redom drug občni zbor, ki je sklepčen brez
ozira na število navzočih.

VABILO

na

III. REDNI OBČNI ZBOR

Mlekarske zadruga v Horjulu

reg. zadruga z om. zavezo,

kateri se bode vršil dne 18. februarja 1906, ob 3. uri
popoludne v mežnariji št. 97.

Dnevni red:

- 1.) Poročilo načelstva.
- 2.) Potrjenje računskega zaključka za leto 1905.
- 3.) Volitev načelstva.
- 4.) Volitev nadzorstva.
- 5.) Poročilo o izvršeni reviziji.
- 6.) Slučajnosti. (Predavanje o živinoreji.)

K obilni udeležbi uljudno vabi O D B O R.

VABILO

na

OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Vodica, h,

registrovane zadruga z omejeno zavezo,

ki bo v nedeljo, dne 18. svečana 1906 ob 3. uri popoludne
v kaplaniji.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1905.
3. Poročilo o reviziji.
4. Volitev načelstva.
5. Slučajnosti. Načelstvo.

Denarni promet in bilance.

I. okrajna hranilnica in posojilnica v mestu Kamnik,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, za XV. upravno leto 1905.

Člani: začetkom l. 1905 715, v upravnem letu pristopilo 67, odpadlo 7, koncem leta 1905. 775.

Deleži: začetkom l. 1905. 23.680, v upravnem letu prirastlo 1.340, izplačano 140, koncem l. 1905. 24.880; odpovedano: 65.

Denarni promet: K 1.047.940,37.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Deleži	1.340	—	Deleži	140	—	Posojila	542.834	24	Deleži	24 880	—
Hranilne vloge s kapital. obrestmi	217 036	24	Vzdign. hranil. vloge	211 863	98	Inventar premični	1.163	73	Hranilne vloge s kapital. obrestmi	469 228	27
Vrnjena posojila	215.286	64	Dana posojila	199.430	56	Zaost. obresti posojil	1.784	57	Tekoči račun z zvezo	59 878	61
Tekoči rač. z zvezo	22.089	46	Tekoči račun z zvezo	59.368	70	Vrednost tiskovin	60	—	Predpl. obr. posojil	2 834	91
Obr. hr. vlog porvnj.	4	—	Inventar premični	111	35	Delež pri Zadr. zvezi	1.000	—	Rez. zaklad z obresti	4.753	07
Plač. obr. od posojil	36 992	75	Obr. hran. vlog izpl.	1 749	71	„ „ Ljud. posoj.	4	—	Čisti dobiček	1 448	17
Upr. in urad. prisp.	1.243	67	„ „ kap.	17 999	58	Got. 31. decem. 1905	16 176	49			
Pristopnine	65	—	Obresti tek. računa	3.873	44						
Povr. tožb. in dr. str.	317	45	Obr. pos. povrnjene	32	80						
Vrnjeni nalož. denar	6 142	86	Upr. in urad. stroški	3.268	96						
Obresti od tega	214	65	Rentni davek in neposred. pristojbina	1.003	82						
Povr. zavarovalnina	593	31	Izplač. zavarovalnina	638	51						
Za posestvo	5.638	17	Tiskovine	192	35						
Got. začetkom leta	25 094	23	Tožbeni stroški	317	45						
			Za dobrodel. namene	45	—						
			Za poses. iz č. d. 1904	5 577	07						
			Nagrade	10 268	66						
			Got. 31. decem. 1905	16 176	49						
	<u>532 058</u>	<u>43</u>		<u>532 058</u>	<u>43</u>		<u>563.023</u>	<u>03</u>		<u>563.023</u>	<u>03</u>

Hranilnica in posojilnica v Mošnjah,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za deseto upravno leto 1905.

Člani: začetkom leta 1905. 125, v upravnem letu pristopilo 4, odpadlo 1, koncem leta 1905. 128.

Deleži: začetkom leta 1905. 125, v upravnem letu prirastlo 4, izplačano 1, koncem leta 1905. 128; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 105.491,23.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Deleži	16	—	Deleži	4	—	Posojila	66.399	02	Deleži	504	—
Hranilne vloge s kapitalizov. obrestmi	26.919	53	Vzdign. hranil. vloge	19.797	68	Inventar premični	252	15	Hran. vloge s kapital. obrestmi	54.928	19
Vrnjena posojila	9 965	—	Dana posojila	12.088	24	Zaostale obr. posojil	422	50	Tekoči račun s zvezo	12.199	71
Tekoči račun s zvezo	11.621	10	Tekoči račun z zvezo	15 200	—	Delež pri Zadr. zv.	400	—	Predplač. obr. posojil	326	13
Plačane obr. od posojil	2.716	56	Inventar premični	274	—	Delež pri Union	1.000	—	Rezervni zaklad	2.368	99
Upr. in urad. prisp.	65	69	Obr. hran. vlog izpl.	149	63	Gotov. 31. dec. 1904	2.289	69	Čisti dobiček	436	34
Pristopnine	2	—	Obr. hr. vl. kapitaliz.	1.841	26						
Zamudne obresti	22	98	Obresti tek. računa	656	04						
Tiskovine	9	—	Obr. pos. povrnjene	18	72						
Got. začetkom l. 1905	2.552	60	Upr. in urad. stroški	340	40						
			Rent. dav. in nep. pri.	27	50						
			Tiskovine	3	30						
			Deleži pri raz. zav.	1.200	—						
			Gotov. konec l. 1904	2.289	69						
	<u>53.890</u>	<u>46</u>		<u>53 890</u>	<u>46</u>		<u>70.763</u>	<u>36</u>		<u>70 763</u>	<u>36</u>

Hranilnica in posojilnica v Strugah,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za peto upravno leto 1905.

Člani: začetkom leta 1905. 47, v upravnem letu pristopilo 10, odpadlo 1, koncem leta 1905. 56.

Deleži: začetkom leta 1905. 47, v upravnem letu prirastlo 10, izplačano 1, koncem leta 1905. 56, odpovedano: 2.

Denarni promet: K 121.692,01.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Deleži	20	—	Deleži	2	—	Posojila	12 703	93	Deleži	112	—
Hranilne vloge s kapitalizov. obrestmi	37.005	58	Vzdign. hranil. vloge	19 698	—	Tek. račun s zvezo	74.875	02	Hranilne vloge s kapitalizov. obrestmi	88.712	36
Vrnjena posojila	3.305	07	Dana posojila	6.114	—	Inventar premični	141	73	Predpl. obr. posojil	9	08
Tek. rač. s zv. in dr. z.	16.625	88	Tekoči račun s zvezo	30.784	19	Vrednost kolekov	7	40	Rez. zakl. z obresti	416	78
Obresti tek. računa	2.935	34	Obr. hr. vl. izplačane	124	34	Gotov. konc. l. 1905	1.793	87	Čisti dobiček	271	73
Plač. obr. od posojil	640	58	Obr. hran. vlog kap.	3 112	—						
Upr. in urad. prisp.	30	57	Upr. in urad. stroški	69	31						
Pristopnine	10	—	Ren. dav. in neposr. pristojbina	45	23						
Vrnjeni urad. stroški	16	—	Got. začet. leta 1905	1.793	87						
Gotov. začetkom leta	1.153	92									
	<u>61.742</u>	<u>94</u>		<u>61.742</u>	<u>94</u>		<u>89 521</u>	<u>95</u>		<u>89.521</u>	<u>95</u>

Hranilnica in posojilnica v Šturiji,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za VIII. upravno leto 1905.

Člani: stanje začetkom leta 1905 206, v upravnem letu prirastlo 23, odpadlo 9, koncem leta 1905 220.

Deleži: začetkom l. 1905 206, v upravnem letu prirastlo 23, izplačano 9, koncem l. 1905 220, odpovedano: 9.

Denarni promet: K 174.394·15.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Deleži	23	—	Deleži	9	—	Posojila	105.242	67	Deleži	220	—
Hranilne vloge . .	49.234	39	Vzdig. hran. vloge .	26.774	—	Tek. račun z „Zvezo“	22.871	01	Hranilne vloge skap.	138.364	16
Vrnjena posojila .	24.323	79	Dana posojila . . .	29.500	13	Inventar premični .	742	35	obrestni	651	44
Tek. račun z „Zvezo“	8.255	56	Tek. račun z „Zvezo“	28.076	92	Inventar nepremični	7.111	50	Prezp. obr. posojil .	3.519	56
Obresti tek računa	564	55	Inventar	4	30	Zaostale obr. posojil	726	04	Rezer. zaklad z obr.	778	50
Plačane obr. posojil	5.959	61	Obr. hran vlog izpl.	335	81	Delež pri „Zadr. zv.“	400	—	Čisti dobiček		
Upr. in urad. prisp.	79	21	Obresti pos. vrnjene	26	11	Del. pri „Ljud. pos.“	4	—			
Pristopnine	4	80	Upr. in uradni stroški	107	—	Rezev. zak. (v vlogah)	3.519	56			
Za tiskovine	38	74	Ren. dav., nep. prist.	68	—	Got. koncem l. 1905	2.916	53			
Gotov. zač. leta 1905	171	69	Delež pri „Zadr. zv.“	200	—						
			C. kr. davki	19	44						
			Čis. dob. l. 1904 se vzd.								
			in kot hran. vl. nal.	618	10						
			Gotov. 31. dec. 1905.	2.916	53						
	88.655	34		88.655	34		143.533	66		143.533	66

Krščansko gospodarsko društvo v Idriji,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, za VII. upravno leto 1905.

Člani: stanje začetkom leta 503, v upravnem letu prirastlo 24, odpadlo 19, koncem leta 508.

Deleži: stanje začetkom leta 552, v upravnem letu prirastlo 24, odpadlo 32, koncem leta 544, odpovedano: 40.

Denarni promet: K 207.831·80.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Blag. preost. l. 1904	1.301	09	Izplačani deleži . .	1.917	—	Vrednost blaga . . .	26.430	07	Deleži	16.534	—
Vplačani deleži . .	635	—	Izdatki za blago . .	81.803	41	Vrednost inventarja			Dolg na blagu nezad.	2.053	73
Pristopnine	48	—	Voznina	3.600	39	premičnega	2.592	09	Tekoči račun z Zvezo	25	22
Prejemki za blago .	98.676	99	Užitnina	2.261	54	V Ljudski hranilnici			Rezer. zaklad z obr.	7.677	08
Iz Ljudske hranil v			Inventar premični . .	58	33	v Idriji nal. denar	3.968	97	Čisti dobiček	7.587	41
Idriji vzd. nal. denar	3.500	—	Davki	1.401	08	Obresti nal. denarja	123	51			
Tekoči račun z Zvezo	25	22	Neposredna pristojb.	8	50	Delež pri Zadr. zvezi	200	—			
			Upravni stroški . . .	2.574	90	Delež pri Gospodar.					
			Del. Ljud hr. v Idriji	2	—	zvezi v Ljubljani.	20	—			
			Vz. zavar. v Ljubljani			Delež pri ljudski hranilnici					
			zavaroval. za blago	23	—	nici v Idriji	2	—			
			Obresti deležev . . .	772	46	Gotov. 31. dec. 1905	540	80			
			Dividende za l. 1904	5.645	65						
			V Ljud. hran. v Idriji								
			naložen denar . . .	3.500	—						
			Razni stroški	77	24						
			Gotov. 31. dec. 1905.	540	80						
	104.186	30		104.186	30		33.877	44		33.877	44

I. Tržiško delavsko konsumno društvo,

registrovana zadruga z omejenim poroštvom, za sedmo upravno leto 1905.

Člani: stanje začetkom leta 1905 92, v upravnem letu pristopilo 6, izstopilo 1, koncem leta 1905 97, odpovedalo 5.

Deleži: stanje začetkom leta 1905 92, v upravnem letu prirastlo 6, odpadlo 1, koncem leta 1905 97.

Denarni promet: K 48.428·80.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Blagajniški preostanek l. 1904 . . .	634	48	Izplačani deleži . .	10	—	Vrednost blaga . . .	2.760	38	Deleži	800	—
Vplačani deleži . .	50	—	Vrnjena izposojila .	600	—	Terj. na blagu zadr.	2.031	87	Izposojila	600	—
Pristopnine	6	—	Izdatki za blago . .	20.258	19	Inventar premični .	498	33	Dolg na blagu nezad.	3.570	65
Izposojila	600	—	Voznina	425	68	Delež pri Gosp. zv. .	40	—	Dolg na obr. od izp.	1	25
Prejemki za blago .	23.494	27	Užitnina	559	27	Delež pri Zadr. zvezi	20	—	Rezervni zaklad . . .	1.058	04
Predplača	35	—	Inventar premični . .	41	85	Deln. pri listu N. M.	50	—	Čisti dobiček	581	34
			Pridobinski davek . .	7	20	Got. koncem l. 1905	1.210	70			
			Neposredna pristojb.	5	15						
			Upravni stroški . . .	1.503	07						
			Obresti izposojil . .	22	50						
			Darovi	24	—						
			Deln. pri listu N. M.	50	—						
			Izplačana dividenda	102	14						
			Gotov. 31. dec. 1905	1.210	70						
	24.819	75		24.819	75		6.611	28		6.611	28

VABILO

na

XI. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Horjulu

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se vrši v nedeljo, dne 18. februarja 1906 ob 8. uri zjutraj
v društveni pisarni v Horjulu h. št. 94.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva o letnem zaključku.
2. Predložitev in potrjenje računa za leto 1905.
3. Volitev načelstva in računskih preglednikov.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Razni nasveti in predlogi.

K obilni udeležbi uljudno vabi ODBOR.

NB. Ako bi ob določenem času občni zbor ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu, in iz istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki sklepa ne glede na število navzočih članov.

VABILO

k

OBČNEMU ZBORU

Mlekarske zadruge v Selcih,

reg. zadruge z omejeno zavezo,

kateri se bode vršil v nedeljo, dne 18. svečana 1906 ob
1/24. uri popoldne v hranilničnih prostorih.

Dnevni red:

- 1.) Poročilo načelstva in nadzorstva
 - 2.) Predložitev in potrjenje računskega zaključka za leto 1905.
 - 3.) Volitev 1 člana načelstva
 - 4.) Volitev 2 članov nadzorstva.
 - 5.) Poročilo o izvršeni reviziji.
 - 6.) Razni predlogi in nasveti.
- ODBOR.

Listnica uredništva.

Hranilnici in posojilnici v I h.

Opozorili ste nas na različne napade zadnjega časa, v kojih se grdi Zadržno zvezo, njeno načelstvo in uradništvo, pa tudi pojedine zadruge; — in ste nam nasvetovali, da bi morda odgovarjali na te napade v „Slovencu“.

Ker je pa napadom bivši zvezin revizor Seliškar s svojim podpisom pritisnil pečat izdajalstva, hoteč se maščevati z raznimi zavijanji na svojih prejšnjih kruhodajalcih — in tako nehonetnost obsoja pač vsak pošten človek, se je namen onih, ki so porabljali Seliškarjevo ne-hvaležnost, da bi „Zadružni zvezi“ odjedli kako članico in ugled — popolnoma izjalovil in se tudi nobena članica „Zadružne zveze“ — kojih je že okroglo 300 — ni vznemirila, saj pozna vsaka članica svojo zvezo, — bi bilo vsako odgovarjanje odveč in neumestno.

Sicer pa bi tudi ne odgovarjali v političnem listu, ker nimamo s političnimi listi ali s politiko nobenega stika, — naša politika je narodno gospodarstvo, — naše delovanje pa posvečeno našemu zadržništvu.

Kar se tiče vsebine napadov, je zahtevala „Zadružna zveza“ opetno strogo revizijo vsega svojega poslovanja in bo na prvi svoji skupščini svojim članicam, edino kojim je odgovorna, po svojem načelstvu dala vsa zahtevana pojasnila.

GOSPODARSKO BERILO.

Ženske in krave.

„Danes je naša stara zopet, kakor ob pamet“, pravi Maroga, rdečkastorjava krava v Pevčevem hlevu svoji tovarišici Liski, pripeljani iz Štajerskega; „mlečna golida je samo do 3/4 polna in ženišče izpušča nad nama svojo jezo, kakor da bi bile midve temu vzrok.“

Pa je že tako na svetu. Za neumnost in nevednost, lenobo in vnemarnost ljudi delaj pokoro ti, ako mlekarstvo ne prinaša nobenega dobička. In veliko mlesti vendar me ne moremo, ko je v hlevu in pri krmi, v hiši in kleti vse narobe, ko se takorekoč od vseh strani dela na to, da se ja v našem vimenu ne more tvoriti veliko mleka. Grozoviti stvori so ti ljudje.

Glej, tu stojimo privezane, komaj se moremo majhno premakniti z mesta in tako stojim jaz že celih 7 let na tem mestu pribita in pridem pod milo nebo samo tedaj, kadar se gonim in časih, kadar izkidavajo hlev. Le z najgrozovitejšimi morilci in roparji ravnaajo še tako kot z nami.

Za nameček imamo še dan na dan zmerjanje in udarce in vendar dajemo človeku mleko in maslo,

sir in meso, da celo lastne otroke mu dajemo v živež in kožo za usnje in obutev. Trdi kamen bi se nas moral usmiliti. In kdaj naj bo vsega tega konec? Upanja ni nobenega.

Ženske so tako nespametne pri gospodinjstvu, mešajo naprej, kakor pred stoletji, učiti se nočejo od nikogar nič in kadar kaj obolimo, naš maže gospodinja z raznimi ničvrednimi čarovnijami, da bi ji najraje zabodla roge v drobovje. Mesto poslati deklico, ko je dovršila domačo šolo v kako pošteno tujo hišo, ali pa gospodinjsko šolo, kjer bi se navadila mlekarstva, kuhe in pranja, živjanja in likanja, zraven pa lepega, pravnega vedenja, pokorščine in reda, snage in čistosti, čepijo punčare raje doma, šarijo po starem naprej, ostanejo nevedne in neolikane, neotesane in nerodne in kadar se pomože, gre naprej v podedovani maniri.

Bahači, ki se sramujejo povedati, da so kmetje, žvenkljajo s svojimi tolarji, ki so jih podedovali nezasluzeno brez svoje krivde in pošiljajo svoje hčere v mesto, kjer naj bi se naučile „omike“, ker namreč doma ni nobene omike, kajti sicer bi deklici ne bilo treba hoditi v mesto, da se za drag denar nauči

omike, to se pravi delati poklone, plesati, brati obnoredle romane in kar je ž njimi v zvezi, majhno francoski kramljati, razbijati na pianino in kar je še takih nepotrebnih reči. Take punce so potem, ko pridejo domov, pravi križ božji; nad vsako rečjo vihajo nosek, šopirijo se kot pavi.

Pozneje v zakonu pa se gode prava čuda, da nas Bog varuj! Za Boga, kakšni so otroci in hiša, mlečna in jedilna shramba, perilo in obleka in hlev in dvorišče! Največ pa moramo trpeti me, ker imajo mlekarstvo še vedno ženske v rokah, ker še vedno one dobivajo denar za maslo, ker gospodar še ni prišel do spoznanja, da bi bilo mlekarstvo lahko njemu glavni vir dohodkov, boljši od žita in krompirja.“

„Toda, Maroga, ti si danes vsa iz sebe, zastonj se vznemirjaš, boljše za to gotovo ne bo“, prekine besedo Liska.

„To vem, toda nisem se mogla več premagati, žolč se mi hoče razliti, ako pomislim, kako ravna naša stara z mlekom in kakšno strahovito surovo maslo da napravlja, pravo pravcato mazilo za vozna kolesa.“

V Švici in na Holandskem dajejo krave ravno tako mleko, kakor me, in kako okusno maslo, kakšne krasne sire napravlja ondotno ljudstvo iz mleka. Seveda pa tudi vedo ondi ljudje ceniti vrednost zlatega reka: „Vsi za enega, eden za vse“, česar ne premore in ne razume vsak sam zase, to jih zamore veliko skupaj v podobi mlekarških in sirarskih zadrug. Res je tudi pri nas že čedno številce takih zadrug, toda še vse premalo, kajti z majhnimi izjemami bi ne smelo biti kraja na Slovenskem brez združne mlekarne. Potem bi se tudi nam godilo vse drugače.

Me bi n. pr. lako dajale veliko mleka, ako bi bilo naše ležišče toplo in suho, ako bi mokrota ne odtezala naši koži gorkote. Toda naši stari ne pride niti na misel, da bi nam pripravila vsaki dan suho ležišče. Sama naj se vleže enkrat za eno leto v mokro postelj, rada bi jo videla, kakšna bi vstala. Krave molzemo neprestano obilno in dobrega mleka, ako je naš hlev po leti in po zimi, spomladi in jeseni enako topel in sicer naj ima okrog 15° C. Toda naša stara toplomera niti ne pozna po imenu in ako bi ji kdo prigovarjal, da naj ima hlev vedno 15° toplote, bi ga imela za prenapeteža.

Brez dobrega zraka v hlevu ni mogoče napravljati dobro mleko. Vsaka izmej nas izdiha čez dan najmenj 60 hektolitrov slabega zraka; ta slabi zrak in pa amonijak, to je oni smrad, ki nam posebno v konjskih hlevih udari tako močno v nos in oči, da privabi solze, ta slabi zrak nam gosti in kvarji kri, in iz slabe krvi ne more biti veliko in dobrega mleka.

Mar pade naši stari v glavo, da bi dala napraviti v hlevu pravilne zračne odprtine in da bi pre-

škodljivi amonijak v gnoju napravila neškodljiv s tem, da bi vsaki dan dvakrat potresla sadre na gnoj in tako dobila na eni strani dober gnoj, na drugi pa dosti mleka? Po zimi moramo zmrzovati, celo gnoj okrog nas kaže večkrat ivje in srež, po leti pa od vročine in muh ne vemo, kje se nas glava drži.

Kdor hoče, da bomo dobro molzle, nas mora do minute točno krmiti in napajati, ker le potem zamore narava v nas redno delovati. In kako se godi pri nas? Enkrat dobim zajutrek ob 5ih, drugič ob 6ih, kosilo danes ob 11ih, jutri ob 2ih, ravno tako je na večer. Ko pa pride nedelja ali praznik, tedaj pa je še posebno hudo. Vsak hoče biti urno gotov, dekile da more na ples in v vas, fantin pa v gostilno in h kvartam. Nedelje in prazniki so za nas črni s krvjo in postom zaznamovani dnevi. Ob teh dnevih je največ batin in zabavljič, pa najslabša krma.“

Vpreganje krav in mlečna množina.

V to svho napravile so se posebne poskušnje v Stillich-Leipzig-u z 2 kravama, namreč za dognati je-li krava, ako mora delati, dá manj mleka, nego če počiva.

Mlečna množina teh krav zmerila se je najprvo ob času miru v hlevu, in ob času, ko so bile vprežene. Vsaki drugi teden bili ste kravi vpreženi v v delo 9—10 ur na dan.

Vspreh preskušnje bil je sledči:

	I. krava:		II. krava:	
	v delu	v miru	v delu	v miru
mlečna množina <i>kg</i>	8·688	9·446	4·749	5·219
suha snov <i>%</i>	13·33	13.—	13·316	13·232
tolščobe <i>%</i>	4·38	4·01	4·27	4·17
suhe snovi <i>kg</i>	1·233	1·175	0·552	0·605
tolščoba <i>kg</i>	0·381	0·380	0·194	0·204

Kakor je razvidno, se je tu z delom mlečna množina nekoliko znižala, a zvišala se je pa množina suhe snovi in tolščobe. Vsled tega smemo sklepati, da se mlečnost krav z primernim lahkim delom nikakor ne omeji, to bi bilo celo za priporočati.

Mali kmetovalec bi zato prav lahko rabil svoje krave za prevažanje, le paziti je treba, da se jih ne preobloži.

Seveda mora biti z delom združeno tudi obilno in bolj redilno krmljenje, ker se pri tvorbi mleka porabi krma le v to svrho, med tem ko se pri vpreganju mora razdeliti na tvorbo moči in krepčanje mišic.

Bradavice pri domačej živini.

Zgodi se večkrat, da nekatero živinče prinese bradavice že seboj na svet. Sicer pa se navadno pojavijo v starosti od pol leta, pa narvišje do 4. ali 5. leta. V višji starosti živine se redkokedaj prikažejo.

Nahajajo se skoraj po celem telesu, posebno še na nogah, trebuhu, na vimenu, zlasti pa še na sescih. Bradavice napravljajo živali srbenje, nakar se začne lizati in drgati, da si često odere in razpraska kožo, s čimur si bolečine še povekša.

Odkod prihajajo bradavice, to še do sedaj natančno ni znano. Vendar pa je dokazano, da je ta bolezen nalezljiva, da se prenaša lahko od živine na človeka in od človeka spet na živino. Razširjajo se pri živini posebno od jednega dela života na družega. Bradavice so razne vrste. Nekatere vzrastejo do primerne velikosti in potem ostanejo enake; dočim se druge naglo razširjajo in obsegajo velik krog. Ako se to zgodi na sescih, napravijo se naposled kravi take bolečine, da se ne pusti več molzti.

Odstranjenje bradavic je sicer na videz jednostavno, pa ima lahko še slabe posledice. Zdravi se znotrajno in zunajno. Za znotraj se priporoča dajati živali po nje velikosti od 4 do 10 gramov v prah raztolčenega jodida (jodkali) zraven otrobov na dan. Ob enem nekateri bradavice odrežejo in rane namažejo s pomočjo ščeti s kloridom, da se krvavenje zabrani. Vendar nam se zdi to lahko nevarno, da bi se napravil prisád ali še kaj drugih nasledkov, zato raje priporočamo bolj navadno sredstvo, namreč bradavice trdno prevezati s konjsko žimo, vsled česar se posuše. To sredstvo se nam zdi — če tudi je bolj mudno — vendar tudi zanesljivo, pa vsaj nevarnosti se zraven ni bati.

Kako se ima ravnati s kožo zverine?

Dostikrat se zgodi, da se draga koža razne divjačine pokvari z nepravilnim ravnanjem. Da se to ne bi več zgodilo, poslušajmo svet, kako govori o tem strokovnjak.

„Vsaka rana od streljiva in od te nastalega krvavenja mora se čim preje lepo osnažiti. Po zimi, kadar je sneg, se to narlažje zgodi na ta način, da se krv omiva z grudo snega, nikakor pa ne z roko, ker na ta način se dlaka med seboj sprijemlje. Ako se to parkrat ponovi, pa je dlaka navadno čedna in snažna.

Ako pa ni snega ali pa je morebiti živad ulovljena v past, mora se zopet paziti, da ne bi bila koža pri ujetju pokvarjena ali razdrapana. Doma pa se za rabo čiščenja vzame mesto snega bele krede, s katero se nesnaga zriba in potem izkrtati. Sedaj je treba žival slačiti. Pri tem delu je paziti, da se prednji del živali kolikor mogoče le malo odpre in koža se potegne le do pregiba nad parklji ali kremplji, kjer se odreže, da se le zraven kože pusté.

Za zravnanje kože je najboljše se poslužiti podolgastega, primerno debelega debela ali tudi deske. Razume se, da se mora obrniti kosmati del na znotraj. Kože kun ali vider se napenjajo kaj malo, tembolj pa lisic.

Na to se koža pusti na primerno gorkem prostoru kacih 48 ur sušiti, potem se previdno obrne in od glave proti repu lepo izkrtati.“

Vinski pridelok v Franciji leta 1905.

Francozko finančno ministerstvo obelodanilo je statistiko o vinskem pridelku za l. 1905.

Po tej statistiki pridelala je v letu 1905 Francija sama 55,964.104 hektolitrov vina
Alžirija 7,000.000 „ „
Korzika 130.000 „ „

cela francozka država
torej 63,094.104 hektolitrov vina.

Alkohola so imela ta vina
pod 11 % 50,252.138 hektolitrov
11 % 4,375.598 „ „
nad 11 % 1,336.368 „ „

Vrednost celega vinskega pridelka se računa na 876,912.679 frankov.

Brezobrestna posojila za kranjske vinogradnike.

Kranjski deželni zbor sklenil je v seji dne 23. novembra 1905, da se pooblasti deželni odbor razdeliti v letu 1906 — po trtni uši prizadetim vinogradarjem znesek po K 40.000 — kot brezobrestna posojila.

Ravno tolik znesek — torej K 40.000 — določilo je c. kr. poljedelsko ministerstvo z odredbo z dne 9. januarja 1906 št. 35.717 — za državna brezobrestna posojila.

Skupno se bode toraj moglo razdeliti na brezobrestnih posojilih K 80.000.

Oni vinogradarji, ki so takega posojila res potrebni, morejo vložiti svoje tozadevne prošnje pri pristojnem c. kr. okrajnem glavarstvu ali pa pri c. kr. vinarskem nadzorstvu v Rudolfovem vsaj do 28. februarja t. l., kjer lahko brezplačno dobijo tudi za to potrebne tiskovine.

Prošnji se mora priložiti posestni list, izpisek iz zemljiške knjige in proračun stroškov. Prošnja s prilogami vred je po zakonu z dne 9. oktobra 1891, drž. zak. št. 150., koleka prosta. Da se vinogradarjem prošnje olajšajo, bo g. c. kr. vinarski nadzornik B. Skalicky v Rudolfovem do 28. februarja ob uradnih dnevih, to je ob pondeljkih, sprejemal take prošnje tudi ustno in se naj vinogradarji v to svrhu pri njem v uradnih urah zglasijo in prinesejo vsaj posestni list ter prej poizvejo vsaj za parcelno število svojega vinograda. Tam se jim dajejo tudi vsa potrebna pojasnila.

Delniška stavbinska družba »UNION« v Ljubljani.

Ob začetku leta sklepajo posojilnice na občnih zborih o porabi čistega dobička. — Delniška stavbinska družba „UNION“ se usoja pri tej priliki opozoriti p. n. hranilnice in posojilnice, da so še oddati delnice III. emisije, in da blagovolè vsaj en del čistega dobička uporabiti za nakupovanje delnic družbe „UNION“. — S pomočjo združne organizacije se je posrečilo postaviti krasno stavbo hotela „UNION“. — Delničarji postali so solastniki tega podjetja, in delnice imajo sedaj svojo vrednost. Treba je pa še oddati III. emisijo, in odda se lahko, ako naše hranilnice in posojilnice vzajemno postopajo in prevzamejo delnice. — Tako narodno-gospodarsko delo mora vspevati. — Oglasila za podpise delnic sprejema podpisani načelnik.

Dr. V. Gregorič,
načelnik.

Krog 150 hektolitrov belega vina liter po 28 do 32 vinarjev

se dobi še v Lindar-u (Istra).
Vsa pojasnila daje „Lindarsko društvo za štednjo i zajimove“ v Lindaru 6—1

Službo išče štacunski sluga, 30 let star, zvest, zanesljiv.

Služboval je že v večjem konsumnem društvu kot donašalec blaga in je tudi pri prodaji pomagal.

Drva. Šebreljska štedilna posojilnica — Šebrelje na Goriškem —

ima 60 oralov bukovih gozdoz, iz kojih proda drva. Kraj je oddaljen 3 ure od postaje sv. Lucija nove železnice; — blizo je voda Idrica, po kojoj se lahko les plove. 6—1

Priporoča se: Vzajemna zavarovalnica proti požarnim škodam in poškodbi zvonov.

Edini domači zavod te stroke: Ljubljana, Medjatova hiša.

Baderna (v Istri), gospodarsko društvo, ima v svoji zadružni kleti 4000 hl črnega in 500 hl belega vina.

Kdor hoče kupiti izbornu istrsko kapljico po zmernih cenah, jo dobi zanesljivo pri gospodarskem društvu v Baderni.

Zajamčeno pristno vino ima v zalogi Kmetijsko društvo v Vipavi veliko množino, katero prodaje za mašna vina belo od 40—60 kron 100 l postavljeno na postajo Postojna. Rudeče po 35 kron. Zadrugam in večjim odjemalcem oddaja vino po izjemnih znižanih cenah. V zalogi je tudi tropinsko žganje.

Ogrska rožnata paprika Szegedinska I-a, sladka, jamčeno prava, priznana najboljša vrsta.

Lastni pridelek à kg 5 Kron. Pošilja se proti povzetju od 1 kg naprej poštine prosto. Nadalje posebnosti: špeh, ogrske salami itd po najnižji ceni. Razpošiljevalna trgovina raznovrstnih deželnih pridelkov HAUPT A. RUDOLF, Budimpešta (Ogrsko) VII. Ovoda-cesta 22. 24—23

Izvirni

Alfa-Laval

so v trpežnosti, množini in natančnosti
posnemanja

posnemalniki

246 12—2

nedosegljivi.

Čez pol milijona komadov je postavljenih in z čez 600 prvimi odlikovanji.

Ceniki brezplačno in poštine prosto.

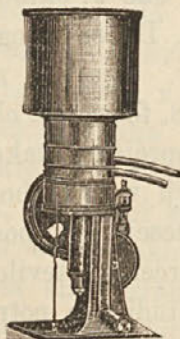
Delniška družba

ALFA SEPARATOR

Praga Dunaj Gradec

Specijelna tovarna za mlekarske stroje in oprave najboljše vrste.

Zastopniki se povsod iščejo.

Gospodarsko vago brezplačno!

Čudovito poceni pošiljam iz svojega prenapolnjenega tovarniškega skladišča svoje svetovnoznano in radi svoje izvrstne kakovosti splošno priljubljeno

250 15-3

Mehikansko srebrno blago

in sicer :

- 6 kom. mehikanskih srebrnih namiznih nožev
- 6 " " " jedilnih vilic
- 6 " " " " žlic
- 12 " " " " žlic za kavo
- 6 " izvrstnih desertnih nožev
- 6 " " " vilic
- 1 " mehikanski srebrni zajemalnik za juho
- 1 " " " za mleko
- 2 " najeleg. salonska namizna svečnika.

46 komadov skupaj za samo gld. 6*50.

Vsak naročnik dobi še vrhu tega kot premijo garantovano natančno vagujočo gospodarsko vago, ki potegne 12 kilogramov, popolnoma brezplačno.

Mehikansko srebro je po vsem bela kovina, za koje trpežnost in najboljšo kakovost se da pismena garancija na 25 let. Pošilja proti predpošiljatvi denarja ali po povzetju evropejske zaloge

Manhattan - podjetje

Budimpešta VIII., Bezerédy-utcza št. 3.

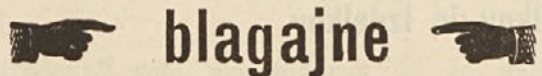
Zadružna zveza

oskrbuje

= svojim zadrugam =
vse tiskovine, blagajne itd.

C. kr. priv.

pred ognjem in tatovi varne

blagajne

prodaja najceneje dobro znana tovarna blagajnic

M. Adlersflügel

založnik Raiffeisnovih posojilnic

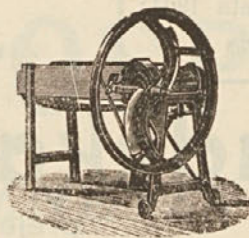
Dunaj, I., Franz Josephs-Quai št. 27.

247 24-3

Nad 200 strojev v zalogi!

Najboljše mlatilnice,

gepeljne, tri-
jerje, čistilnice
(pajkelne),
slamoreznice,
mline in preše

za sadje, fine kose, srpe in

amerikanske motorje

na bencin

posebno pripravni za kmetije

in vse potrebščine za poljedelstvo v veliki
izberi priporočata po nizki ceni

Karol Kavšeka nasledniki

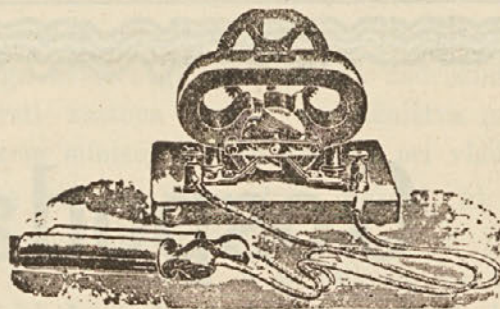
Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in zaloga strojev

Ljubljana, Dunajska cesta 16.

248 x-3 Slovenski ceniki brezplačno.

Nad 200 strojev v zalogi!

„ELEKTROPHOR“.

Pomlajenje in podaljšanje življenja po izvorno americkem elektro-zdravilnem aparatu za samoporabo.

Elektrika je življenje!

Vsem slabotnim ljudem ni nikoli dovolj svetovati, uporabljati ta električni aparat, kajti elektrika krepi živce, ohrani kri, poostri čute, tvori normalno delovanje krvi in živčnega sistema, obvaruje pred največ boleznimi.

Tako poroča dr. Bourg, ud zdravniške fakultete v Parizu: „Ne samo protin, revmatizem, krč, histerija, naduha so bili v sto slučajih ozdravljeni in v vseh slučajih olajšani, kjer je znanost zdravnikov brezuspešno delovala, ampak posebno tudi pri vseh živčnih boleznih, glavobolu, koliki, šumenju v ušesih, brezspanju, hipohondriji, posebno pri hemoridih doseglo se je v nekaterih dneh, da celo v nekaterih urah skoro čudovito olajšanje, in posebno pri bolečih ženskih boleznih so bile bolezni skoro gotovo ozdravljene in olajšane; tudi za ženske v drugem stanu. Cena malemu aparatu z vsem skupaj 20 kron. (Samo za zelo občutljive.) Cena velikemu aparatu z vsem skupaj 30 kron. (Za vzdravljenje dolgotrajnih boleznih.) Pošilja proti predpošiljatvi zneska ali pa po povzetju

251 15-3

Elektrophor - podjetje

Budimpešta VIII. Bezerédy-utcza št. 3.

Najboljša in najsigurnejša

Stanje vlog koncem leta 1904:
čez 11 milijonov kron

prilika
za štedenje!

Denarni promet v letu 1904:
K 46,173.224*38

Ljudska posojilnica

preje: Gradišče štev. 1

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženi 100 kron čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 31. decembra 1904: K 11,095.751*15 — Denarni promet v letu 1904: 46,173.224*38
Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.

Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. januarja 1905.

249, x-3

Dr. Ivan Susteršič,
predsednik.

Josip Šiška, knezoškofijski kancelar,
podpredsednik.

Odborniki:

Josip Jarc,
veleposestnik v Medvodah.

Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano.

Dr. Andrej Karlin,
stolni kanonik v Ljubljani.

Karol Kauschegg,
veleposestnik v Ljubljani.

Matija Kolar,
župnik pri D. M. Polju,

Ivan Kregar,
svet. trg. in obrt. zbor. v Ljubljani.

Frančišek Lesković,
zasebnik in blag. Ljud. pos.

Ivan Pollak,
tovarnar in posestnik v Ljubljani.

Karol Pollak,
tovarnar in pos. v Ljubljani.

Gregor Šlibar,
župnik na Rudniku.

Gospodarska zveza

centrala za skupni nakup in prodajo v Ljubljani, Gradišče št. 1

(uhod: Kongresni trg št. 16)

preskrbuje za svoje člane

nakup vseh gospodarskih potrebščin, posebno pa umetnih gnojil: Tomaževe žindre, kalijeve soli, solitra, superfosfatov itd., modre galice, žvepla, krme, koruzne moke, otrobov itd., semen, živine, strojev, orodja itd.;

nakup vseh gospodinjskih potrebščin;

prodajo vsakovrstnih kmetijskih pridelkov in izdelkov.

Zaloga Barthel-ovega klajnega apna, oddaja se od 5 kg. naprej.